U 60/2026 vp EU:n ETS-uudistus

21.10.2026 Talousvaliokunta

KATI KOPONEN, Suomen ilmastopaneelin jäsen

SUOMEN
ILMASTOPANEELI

Vahva päästökauppa on ilmaston ja Suomen etu

- Komission ehdotukset sisältävät päästökauppaa heikentäviä elementtejä:
  - lineaarisen vähennyskertoimen lievennys (nyk. 4,3 % → 3,7 % vuosina 2031-2035, 1,7 % vuodesta 2036 lähtien)
  - kansainvälisten yksiköiden käyttö (enintään 260 Mt vuodesta 2036 lähtien)
  - päästöoikeuksien ilmaisjaon jatkaminen aiempaa pidempään
  - markkinavakausvarannon yksiköiden mitätöinneistä luopuminen (jo aiemmin esitetty).

- Heikennykset mahdollistavat päästökauppasektorin suuremmat päästöt ja laskevat päästöoikeuden hintaa. Alhaisempi hinta voi vähentää halukkuutta investoida puhtaisiin ratkaisuihin.
  - Korkeampi päästöoikeuden hinta olisi suomalaisille yrityksille kilpailuetu ja lisäisi Suomen huutokauppatuloja

- Pienemmät päästövähennykset päästökauppasektorilla lisäävät painetta päästövähennyksille taakanjako- ja maankäyttösektoreilla, joissa toimet kalliimpia tai hankalampia toteuttaa.

Pysyvien hiilenpoistojen osto-ohjelma

- **Positiivista:** Luodaan hiilidioksidin pysyville poistoille kysyntää
  - Suomelle mahdollisuuksia luoda uusia ilmastotoimia ja liiketoimintaa suurten bioperäisten hiilidioksidivirtojen takia
  - Onko riittävä tuki teknologian kaupallistamiselle?

- **Negatiivista:** Hiilenpoistot rahoitetaan myymällä lisää päästöoikeuksia, jolloin nettovaikutuksena ei synny hiilidioksidin poistoja ilmakehästä eli ns. negatiivisia päästöjä.
  - Ilmastopaneelin (2026) suositus: mikäli päästökauppajärjestelmään tuodaan poistoja, päästöoikeuksien määrää vähennetään vastaavasti.

Tärkeää huomioida jatkossa:

- Päästökauppaan ei tuoda pysyvyydeltään väliaikaisia hiilenpoistoja.

- Voi lisätä kokonaispäästöjä, mikäli poistoyksiköitä ei pystytä ostamaan 250 Mt vastaavaa määrää, ja ne lisätään 2040 päästöoikeuksiksi.

- Bioperäisen hiilidioksidin talteenotto ja pysyvä varastointi tuottaa negatiivisia päästöjä vain, jos se el pienennä metsien ja maaperän hiilinielua vastaavasti.
  → Luonnon hiilinielut on turvattava maankäyttösektorin ohjauskeinoilla.

Kiitos!

KATI KOPONEN
kati.koponen@vtt.fi

SUOMEN ILMASTOPANEELI
info@ilmastopaneeli.fi